ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

З НАГОДИ СВЯТ ЗАСИЛАЄМО РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ та ЗНАЙОМИМ РАДІСНИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

бажають

Семен, Катерина, Ярослав та Марійка ПАТАН

Христос раждається!

З нагоди Христового Різдва й Нового Року шлемо свій синівський привіт і глибокий поклін Верховному Архиепископові Кардиналові Йосифові, всім Достойним Владикам Української Католицької Церкви в діяспорі та складаємо їм сердечні побажання якнайскоршого здійснення їхніх величних, історичних пляв.

У ці радісні дні народження Божого Сина ми єднаємося одночасно своїми думками й серцями з нашою переслідуваною мовчазною Церквою на рідних землях, очолюваною своїм духовним проводом й у своїх гарячих молитвах благаємо Всевишнього, щоби світло Христової Євангелії, національної та релігійної свободи осяяло незабаром й широки степи України.

Рада Українських Громадських організацій за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви в Британській Колюмбії

Христос раждається!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ХРИСТОВОГО РІЗДВА і щасливого Нового Року!

БАЖАЄ

Campbell's Self Serve

Furniture, Carpets & Appliances

EDMONTON
14520 - 111 Avenue
13035A - 97 Street

CALGARY
9309 McLeod Trail

ВЕСЕЛИХ СВЯТ! і щасливого Нового Року!

бажає

CO-OP TAXI

PHONE: 425-8310

З НАМИ ЇДЕТЕ БЕЗПЕЧНО Й ПЕВНО

Христос раждається!

Веселих свят і щасливого Нового Року!

ЗДОРОВ'Я ТА ГАРНИХ УСПІХІВ У БУДУЧНОСТИ

БАЖАЄ

The Edmonton Chamber of Commerce

E. K. Cumming
president

Христос раждається!

EDMONTON MOTORS LTD.

"Edmonton's Automotive Leader"

– CHEVROLET – OLDSMOBILE – CADILLAC –
– CHEVROLET TRUCKS –

Jasper Ave. at 115 Street Telephone 488-7211

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ

UKRAINIAN NEWS

ДРУГА СЕКЦІЯ SECOND SECTION

РІК 44. ЧИСЛО 1. ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА ЧЕТВЕР, 6 СІЧНЯ 1972. NO. 1. VOL. XLIV. EDMONTON, ALTA THURSDAY, JANUARY 6, 1972.

Соборне різдвяне пастирське послання

УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ІЄРАРХІЇ

Високопреподобним і Всечесним Отцям Духовним, Преподобним Ченцям і Черницям та всім вірним Братам і Сестрам Помісної Української Католицької Церкви — мир у Господі і наше архиєрейське благословення!

Христос раждається! — Славіте Його!

1

У світлий празник Христового Різдва кожний віруючий християнин все наново переживає незглибиму тайну безконечної Божої Любови до людей. Бог Предвічний народився, зійшов з небес на землю, воплотився з Духа Святого й Марії Діви і став чоловіком нашого ради спасіння. Таїнство Божої любови й Божого милосердя так наглядно об'явилось у вбогім вертепі.

Зразу тільки деякі вибранці довідалися про народження Божої Дитинки, але з часом Сонце Правди освітило своїм теплим промінням щораз ширші круги бідного, гріхами придавленого, людства й радістю несказанною наповнило людські серця.

У святу, різдвяну ніч співаємо пісню радости, що її колись співав у видінні пророк Ісаія, коли Бог об'явив йому прихід Спасителя світу: „З нами Бог, розумійте, народи, і покоряйтеся, бо з нами Бог. Люди, що жили у тьмі, побачили світло велике, бо з нами Бог".

Празник Христового Різдва для нас усіх є святом тої християнської радости, тихої, чистої і покірної, що нею радіють убогі духом, терплячі, переслідувані, голодні і спрагнені справедливости, бо всемогутній і предвічний Бог нам народився, прийшов з небес, щоб спасти люд свій увесь, лежить у яслах, як мала Дитинка, що своїми маленькими рученятами немов хоче обняти всіх і потішити всіх.

Ціла вселенна радіє такою незвичайною подією, вітає Воплоченого Бога й дари приносить Божому гостеві. Небо приносить Йому зорю, земля вертеп дарує, пастирі чудо проповідують, мудреці дари приносять, ангельські хори пісню співають: 'Слава во вишніх Богу, і на землі мир, в людях благовоління".

Радіють люди, бо відчувають цю дійсність, що сам Бог приходить до нас у цей світлий празник, простягає до нас свої руки, кличе нас усіх до себе й нічого від нас не бажає, як тільки того, щоб ми щораз краще Його пізнали й гарячіше Його полюбили, бо пізнання Бога й любов Бога є найпевнішою запорукою вічного щастя.

Колись пізніше та Божа Дитинка скаже виразно у своїй молитві до Небесного Отця так, щоб усі чули й запам'ятали: «Оце є вічне життя: пізнати Тебе, єдиного правдивого Бога, і того, що Ти післав Його, Ісуса Христа» (Іван 17, 3).

Радісно святкують празник Христового Різдва всі народи світу, а вже особливим способом святкує цей празник наш український нарід, у своїй недолі.

Уже понад тисячу років світить на українській землі світло Божої істини, й не згасає той світильник, що його засвітив уперше апостол Андрій Первозваний, далі піддержали папи Климент і Мартин, а серед мряки, в чах мандрівки народів, роз'яснила наша блаженна княгиня Ольга й передала той світильник в руки свого внука, рівноапостольного великого князя нашого Володимира, щоб він, прогнавши зовсім темряву ідолопоклонства, просвітив увесь нарід свій світлом Євангелії Христової.

Просвічений Христовою правдою наш український нарід завжди перетривав дні смутку і горя, що чергувалися з днями радости і піднесення упродовж усієї нашої історії.

2

Великий наш князь Володимир, прийнявши від Східної Церкви літургійні обряди й священні передання, у свідомості свого становища стояв твердо в єдності з Католицькою Церквою і пильно дбав про приязні взаємини між Апостольським престолом і своєю державою. А наслідники Володимирові, навіть тоді, коли відомий в історії церковний розкол відірвав Царгород від Риму, далі приймали з належними почестями послів від Римських Вселенських архиєреїв і були в братерських взаєминах з католицькими спільнотами европейського Заходу.

З тою священною традицією виступав і наш Київський митрополит Ісидор на Вселенському соборі у Фльоренції, а по нім ще кріпко тримався тієї традиції і наш Київський митрополит Григорій, висвячений у Римі 1458 року патріярхом Григорієм Маммасом. По Григорію і деякі його наступники намагалися відсвіжити єдність з Римською Церквою, та лихі обставини не давали явно-славно цю єдність виявляти.

Про ті історичні лиха і про гірке становище нашої Церкви й народу згадують виразно навіть некатолицькі історики, коли говорять про великі події Берестейського, а відтак Ужгородського з'єднання, що були виявами віднови єдности Української Церкви з Апостольським престолом.

3

Цьогорічний празник Христового Різдва, любі Браття і Сестри, сходиться з ювілейними святкуваннями річниць відновлення з'єднання з Вселенською Церквою, бо саме минає 375 років з того часу, коли папа Климент VIII апостольською конституцією «Великий Господь і хвалений вельми» на радість всьому світові проголосив звістку про щасливу подію в житті Церкви в Україні. Цю подію потвердив торжественно собор наших Владик у Бересті в місяці жовтні 1596 року, а запечатав її мученицькою кров'ю своєю св. священомученик Йосафат, пресвітлий святістю життя й апостольською ревністю, непоборний речник католицької єдности.

Серед печалі великої і болю серця доводиться нам усім і в Рідному Краю, і тут, на чужині, святкувати ювілейні дні в таких оплаканих умовинах, бо багато ще лиха діється на нашій землі, а також серед нашої скитальщини по всьому світу. На нашій батьківщині знайшлись і такі, що в нерозумі своєму кажуть: «Немає Бога». Багато вовків в овечій шкірі увійшли в Христову кошару, щоб звести праведних на манівці. Вони то фізичним, то моральним примусом, без ніякого страху перед Божими законами й людським правопорядком, порушили на українській землі вірність нашого народу Христовій Церкві та Римським Вселенським архиєреям, що з волі Христа виконують найвищу владу у всій Вселенській Церкві.

4

Від деякого часу вороги Католицької Церкви й тут, на чужині, намагаються підірвати в нашому народі пошану й любов до Христового Намісника на землі й до св. Апостольського престолу в Римі. Підо впливом ворожої завзятої пропаганди фальшивих підозрінь про неприхильність Апостольського престолу для наших змагань, почала подекуди слабнути віра й довір'я до св. Апостоль-

(Закінчення на стор. 10)

Веселих Свят та щасливого Нового Року

БАЖАЄ

SHAW FLOWERS

10142 - 142 St. — Tel.: 452-1787
Rear 10120 - Jasper Ave.

Southgate Shopping Centre
Meadowlark Shoppers Park

EDMONTON, Alberta

Веселих свят і щасливого Нового Року!

всім своїм приятелям і костумерам

бажають

Тоні Раско і Фред Аленюк

National Warehouse Furniture

9936 - Jasper Ave. Ph.: 424-5195

EDMONTON, Alberta

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Веселих свят і щасливого Нового Року

БАЖАЄ БАГАТЬОМ СВОЇМ УКРАЇНСЬКИМ ПРИЯТЕЛЯМ, ЩО СЛУХАЮТЬ НАШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРОГРАМИ В ГОДИНІ 9 ВЕЧОРА ВІД ПОНЕДІЛКА ДО СУБОТИ ТА НАШИХ НОВИНОК З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ ВІД ПОНЕДІЛКА ДО СУБОТИ В ГОДИНІ 10 ВЕЧОРА

Наставте Ваш радіоприймач на хвилю 790

CFCW

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Найщиріші побажання веселого й радісного Празника Христового Різдва та якнайкращих успіхів й сповнення задумів в Новому 1972 Році

бажає видавництво „КОБЗАР"
Мирон Тарнавський

МИСТЕЦЬКІ УКРАЇНСЬКІ КАРТКИ

ВИДАВНИЦТВО „КОБЗАР" У ЕДМОНТОНІ МАЄ ВЕЛИКИЙ ВИБІР МИСТЕЦЬКИХ КАРТОК НА РІЗНІ ОКАЗІЇ:

ЗАПРОШЕННЯ НА ВЕСІЛЛЯ, НА ЮВІЛЕЇ, ПОЗДОРОВЛЕННЯ З ДНЕМ ІМЕНИН, НАРОДЖЕННЯ та інші.

Тексти у картках, на бажання замовників, друкуються різними мовами.

За інформаціями пишіть на адресу:
"KOBZAR" Publishers
11641 - 95A Street, Edmonton 18, Alberta
Число телефону: 479-1143, або
Друкарня „Українські Вісті" тел.: 422-5708

Українські Похоронні Заведення в Алберті

В годині смутку по втраті дорогої особи в родині, приятеля чи знайомого, звертайтесь за сумлінною і ввічливою обслугою в похороненню, бальзамованню і в закупленню домовини та нагробних хрестів до:

Park Memorial Funeral Directors

9709 - 111 Ave., Phones: 422-2331 & 424-1633, Edmonton

Відділи в таких містах Алберти:
Vegreville, Phone 2011 — Lamont, Phone 53 — Smoky Lake
Myrnam — Vilna — Mayerthorpe — Wildwood

В. М. СМОЛИК, управитель

CARS & TRUCKS REPAIRED. Motor Tune-Up.
SALE OF TOP GRADE OIL, GAS, TIRES AND ACCESSORIES.

Gulf

Artic Service Station Ltd.

12608 Fort Road, Edmonton, Alta. Ph.: 476-2212

Owner & manager: Merian STRASHOK

JACK STRONG PHARMACY
& CAMEKA SHOP

10402 - 82 Ave. — Edmonton, Alta — Ph.: 439-2844
Відкрита щодня від год. 9-ої ранку до год. 9:30 ночі
В неділі і свята від год. 11-ої ранку до год. 9-ої ночі

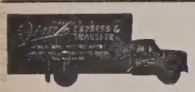

МІСЦЕВІ Й ЗАМІСЦЕВІ ПЕРЕВОЗИ.
Перевози за контрактом — комерційні ціни.

Jim's Express & Transfer Ltd.

Phone: 422-6669.

THIBODEAU HEARING AID CENTRE (1968) Ltd.
AUDIOTONE
John ROBERTS
10055 Jasper Ave., Edmonton
Ph.: 424-5975 Res. 484-2562

One HOUR "MARTINIZING."
THE BEST IN DRY CLEANING

НАЙКРАЩЕ МІСЦЕ ДЛЯ ЧИЩЕННЯ ОДЯГУ

7931 - 104 Street
Edmonton Tel. 433-5577

Lou Nedelec
Hearing Aid Audiotician
14 years experience
Hearing Aid Department
Third Floor
the Bay Telephone 424-0121 Ext. 328

ROCKETT
AUTO BODY SHOP LTD.
Baked-On Paint — Welding
Customizing
Wm. PENTYLIUK
424-0702 10426 - 95 Street
Edmonton, Alberta

Дрібні оголошення

• КУПЛЮ ВЖИВАНУ українську машину до писання. Зголошення до „Українських Вістей".

ДЕНТИСТИЧНІ ЛЯБОРАТРІЇ

Wasson Denture Clinic
10154 - 103 Street
Phone 422-4718
Certified Dental Mechanic

Burton Denture Clinic
Certified Dental Mechanics
10279 - 101 St., Edmonton
Ph. 422-3235

ДЕНТИСТИ

Тел. офісу: 422-2411
дому: 488-2350
Dr. B. N. SHLAIN
ДЕНТИСТ
428 Tegler Building
Edmonton, Alta.

Д-р А. С. НАЙ
ДЕНТИСТ
520 Tegler Bldg.
Edmonton, Alberta.
Office Phone: 422-8553

ОКУЛІСТИ—ОПТОМЕТРИСТИ

Drs. Kozak, Church, Craig and Hunter
OPTOMETRISTS
790 Avord Tower, 2002 Victoria Ave.
Regina — Sask.
Phones: LA 3-6009 LA 2-4347 LA 2-6024

Д-р Левко Г. Фарина
окуліст-оптометрист
522 Tegler Building
Edmonton, Alta.
Телефон: 422-8631
Екзамінує очі — — Приписовує окуляри

Д-р ПЕТРО СТАРКО
Д-р Йосиф СТАРКО
Д-р ІЛЛЯ СТАРКО
ОКУЛІСТИ
230 Tegler Bldg., Edmonton
Phone: 422-1248

Dr. J. D. Tchir
ОКУЛІСТ
401 Теглер Блдг.
101 Стріт і 102 Авеню
Едмонтон
Тел.: 422-2856
В Форт Саскачевен кожної середи.
Тел.: 543-3464

• Перші поштові скриньки в Канаді поставлено в Торонто в 1885 р. Від 1854 р. всі поштові посилки сортовано в поштових вагонах поїздів. Цю практику закинено щойно в 1971 р.

ДІКАРІ — ЕДМОНТОН

Д-р І. Смульський
Лікар і хірург
303 Professional Bldg.
10830 Jasper Ave
Phone Office: 424-1814
for appointment

Д-р М. Снігурович
Лікар і оператор
3829 - 118 Ave.,
Едмонтон, Алберта
Phone Office: 479-4348
Res.: 479-4443

Д-р В. А. Шандро
Оператор, спеціяліст нирковиз недуг та залози (Простейгаєна), що регулює моч
Член Королівської Комісії Хірургів
Тел. офісу: 488-9797
дому: 439-2408
116 St. & 100 Ave.,
214 Le Marchand Bldg.,
EDMONTON, Alta.

Д-р Г. Стефанин
F.R.C.P.(C)
Лікар - спеціяліст внутрішньої медицини і кормової системи
215 ACADEMY PLACE
11520 - 100 Ave.
EDMONTON 14, Alberta
Phone Office: 482-4744
Res.: 484-3821

Д-р Н. Д. Голубіцький
PHYSICIAN & SURGEON
603 TEGLER BLDG.
Phone: 422-4543
Res.: Ph.: 453-2907

Aaron Denture Clinic
Затверджений дентистичний механік
Полудневий Едмонтон
10816 - 82 Ave.,
Bus. 432-7035 Res. 434-0493

SAVE $$$$
JASPER AUTO PARTS
Edmonton
SAVE UP TO 50%
Guarantee Parts for ALL CARS & TRUCKS
PHONE: 599-6621
Mailing Address:
Box 262, St. Albert, Alta

ПОХОРОН БЛ. П. ОНУФРІЯ ЛЕБЕДОВИЧА

(закінчення з 7 стор.)

ків, 23 правнуки та один праправнук.

З нагоди похорону передано 10.00 дол. на „Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а покійному Онуфрієві вічна пам'ять.

Місцевий

ПОДЯКА

Болюче вражені ненадійною смертю нашого милого батька та предоброго дідуня та прадідуня, дякуємо з глибини нашого серця Всеч. о. деканові Є. Ляшкевичеві з Кенори за відслуження похоронних обрядів та щирі й глибокі слова пращання й подяки, що залишаться в нашій пам'яті.

Щиро дякуємо нашому вельми заслуженому містоголові твейської парафії за щирий та відданий труд для звеличання похорону, одночасно твейському дикові за спів під час похорону. Наше щира подяка теж членкиням твейського відділу ЛУЖК за приготування поминального обіду, а всім учасникам похорону за щирі молитви та жертви на Служби Божі. Похоронному заведенні в Вакав дякуємо за совісну обслугу. Нехай Всевишний нагородить усіх сторицею.

Спи спокійно, любий тату, дідуню, прадідуню і пра-прадідуню. А, Тебе Милостивий Господи, благаємо: прийми нашого любого тата та дідуня й прадідуня у свої небесні хороми.

Син Симеон, невістка Марія і внуки

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

бажаємо Вам

Веселих Свят Христового Різдва і Щасливого Нового Року

SAFEWAY
CANADA SAFEWAY LIMITED

ОГОЛОШЕННЯ НОВОЇ РЕЧОВИНИ, ЩО ГОЇТЬ: СТЯГАЄ ГЕМОРОЇДИ

Ексклюзивна лікувальча субстанція, як перевірено, стягає гемороїди й направляє ушкоджені клітини.

Славетний інститут для дослідів винайшов єдину в своєму роді субстанцію, що стягає гемороїдь безболісно. Вона усуває сверб і прикрість до мінут і прислішає лікування ушкодженої, запаленої тканини.

В кожному випадку, коли уступив біль, стягалося також ушкоджене місце.

Найважніше з усього те, що наслідки були такі досконалі, що їх поправа тривала багато місяців.

Цього доконано новою лікувальною субстанцією (Віо-Дуне) яка швидко помагає гоїти ушкоджені клітини.

Тепер Віо-Дуне можна мати у масті і в формі піл назвою Preparation H. Питайте за ним в дрогсторах. Будете задоволені, бо звернуть вам гроші.

Комітет українців Канади

Відділ в Едмонтоні

вітає з нагоди Свят Христового Різдва та Нового Року

Централю КУК, Українські Церкви, Громадські Установи, своїх Членів та Прихильників та всіх українців Едмонтону та щиро дякує всім жертводавцям за дотеперішню піддержку.

Коляду (національну вкладку) просимо висилати лиш на адресу фінансового референта п. Г. Йопика, 10231 - 98 т., Едмонтон 15, Алберта.

Висоту вкладки встановлено на недавньому Конгресі КУК на $10.00 від родини, або $5.00 від особи.

Вашої фінансової допомоги КУК потребує й на неї жде.

Виказ виплат буде оголошений в українських газетах.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
І ЩАСЛИВОГО
НОВОГО РОКУ
ХРИСТОС РОДИВСЯ!

TROUBLES?
Specialist
Automatic, Standard, Truck and Rear Ends.
Guaranteed — Lowest Prices
CLIFFS TRANSMISSION LTD.
10635 - 95 St. Edmonton
Phone 424-4401

Canadian Denture Clinic
Certified Dental Mechanic
109 Baltzan Building
10156 - 101 Street
EDMONTON, Alberta
Phone: 422-8639
(гарантований дентистичний механік)

Notice Of Intention To Make Application For Change of Name

CANADA
PROVINCE OF ALBERTA

Notice is hereby given that I, David William Honey of 914 Avord Arms, Edmonton in the Province of Alberta, Programmer, intend to make application to the Director of Vital Statistics, under the provisions of The Change of Name Act, R.S.A. 1970, for change of name as follows:

1. For a change of my name to David William Lloyd.

David William Honey
Signature of applicant — legal name in full.

КУПУЄМО ЗУЖИТІ СТАЛЕВІ ЧАСТИНИ ТА МЕТАЛЕВІ ВІДЛИВИ
Maurice Shugarman
CANADIAN CONSOLIDATED SALVAGE
Yard Office: 9636 - 105 Ave., P.O. Box 156, EDMONTON

ХІРОПРАКТОР

Д-Р ВІКТОР БАЙРАК
(хіропрактор)
Dr. V. A. Bayrock
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД ХРЕБТА, КОСТЕЙ І НЕРВОВИХ НЕДУГ, ЩО ЧАСТО СПРИЧИНЯЮТЬ БОЛІ В ЦІЛІМ ТІЛІ ТА ГОЛОВІ
9617 - 111th Ave., Edmonton, Alta.
X - Ray ТЕЛ.: офісу 422-7656 дому 479-3480

Eaton's Hearing Aid Centre

• Повна обслуга слуховими апаратами.
ТЕЛ.: 424-0181
EATON'S HEARING AID CENTRE, MAIN FLOOR
Member of the Alberta Hearing Aid Dealers Ass'n.
H. M. Wensley

Провідникам і членам Українських Церков і світських організацій, друзям і знайомим
ВЕСЕЛОГО РІЗДВА ХРИСТОВОГО
й
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
Роман ГРОМНИЦЬКИЙ з Філядельфії

GERARD LEONARD
Нотар
10 St. James St. W., Montreal, Tel. 288-7268
бажає всім своїм Клієнтам
РАДІСНИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!

Soldan Fence & Metal Products Co. Ltd.

Industrial and Residential Fencing - Interior Wire Partitions
Made to Order Steel and Wire Items

Bus. 439-2286 or 439-3046 9935 - 75 Avenue
EDMONTON, ALBERTA

Веселих Свят
Різдва Христового і Щасливого Нового Року

BAY DRUGS

3906 - 118 Avenue Ph.: 474-2424
Edmonton, Alberta

Христос Раждається

ВЕСЕЛИХ РІЗДВЯНИХ СВЯТ
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

бажає

ВСІМ СВОЇМ
КОСТУМЕРАМ, ПРИЯТЕЛЯМ ТА ЗНАЙОМИМ

HUB HOTEL

9692 JASPER AVENUE PH.: 422-1720
Edmonton, Alberta
Peter WARWA — mgr.

Христос раждається!

MORE citizens PREFER

City Cabs
TAXI

NORTHSIDE 433-5841
429-5151 SOUTHSIDE

10341 - 106 St.
EDMONTON ALBERTA

Веселих свят!

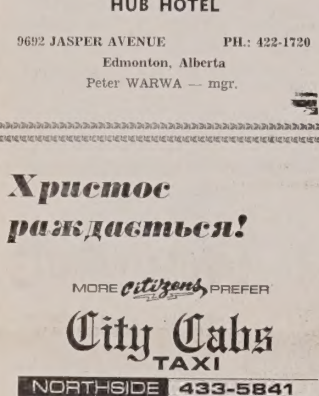

CAPILANO MOTORS LTD.
5555 CALGARY TRAIL EDMONTON, ALTA
(YOUR VOLVO - DATSUN DEALERS)
BUS.: 435-3536 — Phones — RES.: 476-0416

ANC
ACME NOVELTY

Наш тридцят дев'ятий рік
ІМПОРТЕРИ й ГУРТІВНИКИ

Вибирайте з поверх 30,000 різних речей по гуртових цінах.
За інформаціями, або, як стати реєстрованим власником карти (АНС) пишіть, телефонуйте або звертайтеся до:

10147 - 112 St. Edmonton, Alta. Phone 482-5821
CALGARY - REGINA - SASKATOON - WINNIPEG - VANCOUVER - VICTORIA

РІЗДВЯНИЙ ВЕРТЕП В КОЗАЦЬКІЙ УКРАЇНІ 1770 РОКУ

Великий рух і гамір панував у дворі прилуцького полковника Григора Галана в Сокиринцях на Полтавщині на Різдво 1779-го року.

Ще попереднього дня, на Свят-Вечір примандрували тут київські спудеї (студенти) з вертепом.

Спудеї поставили свій вертеп на довгому столі, прикритім килимом.

Була це дерев'яна скринька у виді хатини в стилі козацького барокко, на дах поверхи, посередині з гарним ганочком, що спирався на стовпчиках. Побіч на ослонах приготовили та упорядкували гарно повбирані вертепні фігурки.

На дворі вже смерклося, скоро зближався вечір. Потиснув сильний мороз, на темносиним погіднім небі почали появлятися зірки, а незабаром з-за темної стіни лісу показався місяць, що срібним сяєвом освітив Різдвяну ніч.

Далеко в селі загавкали собаки, доносилися звуки колядок. Гурти парубків і дівчат ходили від хати до хати, сміх, жарти, гамір, весела розмова та вигуки наповняли повітря.

Незабаром загавкали собаки на полковницькому дворі, а під вікнами залунали звуки старовинної коляди.

«Ой, видить Бог, видить
Творець,
Що мир погибає,
Архангела Гавриїла в
Назарет посилає.
Возвістити в Назареті —
Стала слава у вертепі:
Тріє, Тріє, Тріє цвірі
Несуть Христу дари!»...

співали поважно вусаті козаки з великою зорею, закутавшись у кобеняки (кожухи) та натягнувши на вуха смушкові шапки, бо мороз таки добре щипав.

Не вспіли далеко відійти козаки, а вже продзвеніли під вікном дівочі голоски:

«По горі, горі пави ходили
Святий Вечір!
Пави ходили, пір'я губили
Святий Вечір!»...

І вже не втихала коляда, один гурт мінявся з другим, бо всі хотіли заколядувати та «повіншувати» радісних і щасливих свят загально любленому полковникові.

А пан полковник обділяв щедро всіх колядників і дякував за коляду.

Після святочного бенкету полковник попросив своїх гостей до світлиці, де побачили вони рясно освітлений свічками вертеп.

Вусаті спудеї привітали пана полковника та його гостей піснею:

«Днесь ради Вельможного
Пана
Ми дійство вертепнос
сотворимо.
Як тосю йому догодимо,
То нам воздасться справжня
шана»...

Потім почалася вистава. Акція відбувалася зразу на горішньому поверху. Укритий за вертепом спудей порушував гарно прибраними фігурками на двох патичках.

Перед очима цікавих глядачів пересувалися мов у калейдоскопі сцена за сценою різдвяної містерії.

Пречиста Діва з маленьким Ісусиком на руках, побіч спертий на довгу палицю у жовтому жупані старенький Йосиф. З лівої сторони при яслах віл і осел.

«На Святос Дитятко
Своїм духом дихали»...

На сцену входить поважно паламар у довгій та широкій рясі, зо свічкою в руках, та розповідає про народження Христа.

Потім ідуть одна за одною сцени з цієї дивної та незвичайної ночі.

Приходять янголи, будять сплячих пастирів і розповідають їм про те, що сталося у Вифлеємі.

Пастирі рішаються зараз же йти до стаєнки, беруть гостинця маленькому Ісусикові та йдуть у дорогу. Прийшли до стаєнки, приносять Матері Божій гостинця:

...«Ягнятко, щоб не голодне
було Твоє Дитятко»...

а потім:

«На колінця припадають,
Царя Бога восхвалюють».

Потім просять Марію, щоб дозволила заколядувати й розвеселити маленького Ісусика. Одержавши дозвіл, колядують:

«Согласно співайте, Ісуса
вітайте,
Се бо Бог істиний, нас ради
роджений,
Весело поскачте, і більше не
плачте,
Най Ісус Младенець, піде з
нами в танець».

І справді, щоб розвеселити Ісусика, танцюють.

Дія переноситься на долішній поверх. Три царі приходять до Ірода

Тріє царі, де ідете?

питає Ірод.

Ідемо в Вифлеєм,
в желанням, покоєм,
І повернемся» —

відповідають царі.

Одначе повертаючих царів зустрічає янгол:

...«На путь становляє:
Іншим путем ідіте,
До Ірода не йдіте!»

Розлючений Ірод каже вбивати невинних дітей.

Розпуку матерів символізує постать Рахилі, що важко побивається за своїми повбиваними дітьми.

Але кара Божа не минула Ірода. Він вмирає у страшних муках, а чорт тягне його душу до пекла, приговорюючи:

«О проклятий Іроде,
за твої превеликі злости
Поберу тя в преісподнюю
безодну із кости»...

На закінчення першої частини вертепу спудеї співають гарну старовинну пісню, ще з давньої різдвяної драми:

«Не плач Рахиле»...

Щоб затерти сумний настрій під впливом трагедії Рахилі, починається гумористична частина вертепу.

Як заповідь комічної дії появляється на сцені безрога, що рохкаючи, перевертає престол Ірода та кладеться задоволена спати.

По тому пересувається галерія постатей із сучасного народнього побуту, що бавлять глядачів дотепами, жартами, а кожна з них відповідно одягнена та схарактеризована.

Виступають дід і баба, козак зо списом і мадярка, москаль і московка Анна Петровна, ціла циганська родина, польський шляхтич і шляхтянки, жид і жидівки.

Всі вони під спів студеїв виводять свої національні танки: козака, гопака, халяндри, краков'яка, чардаша й камаринської (московський народній танок).

Кумедно гуляв старий дід, залицяючись до своєї жінки. Та найбільше сміху викликав і трусливий і чванковий поляк, що хвалився своїм шляхетством і надзвичайною відвагою. Але на далекий відгомін козацької пісні почав дрижати зо страху та на загальну радість усіх утік.

Центральною постаттю цієї гумористичної частини вертепу був запорожець, що ввійшов на сцену зо старою козацькою піснею ще з часів гетьмана Хмельницького:

«Ой немає лучше,

Та немає краще,
Як у нас, на Україні!»

Постать запорожця у вертепі виразно вніделізована, він вищий на голову від інших ляльок.

Довгого монологу запорожця вислухали всі з увагою та зо щирою симпатією. Живо співчували його боротьбі з чортами, жидами та гадюкою.

Але запорожець неабиякий молодець дав собі раду з усіми ворогами, а втікаючого чорта зловив за хвіст і заставив його танцювати на загальну радість і сміх глядачів.

На закінчення сцени запорожець танцює козачка зо своєю кумою шинкаркою Хвеською.

Дальше входить на сцену непоранний селянин Клим із жінкою.

Вони шукають своєї безроги, що десь загубилася. Неповоротний дядько Клим ніяк не може її знайти. Не стерпіли цього глядачі та показують польськими: «А ось вона лежить».

Всі сміються, роздуваний Клим дякує та з цієї радости танцює з жінкою гопака.

Ще раз вертається Клим на сцену, але вже з козою, яку веде на торг, але не може знайти на неї покупців. Тому, що і в Сокиринцях немає охочих, відводить її зо сцени під загальний сміх.

На закінченя входить на сцену бідний Савка з величезною торбою.

Поважно виголошує «віншування»:

«Віншую Вас, Ясновельможне
Панство,
Щастям, здоров'ям, святим
Рождеством.
Святим Рождеством, Ісусом
Христом,
Щоб у щасті і здоров'ї ці
свята провели
Від ста літ — до ста літ,
Поки Вам Пан Біг назначить
літ».

Спудеї заспівали «Многая літа», а в бездонну торбу Савки посипалися щедро гроші полковника та його гостей.

Вкінці вусаті бурсаки заспівали величну коляду:

«Нова радість, стала,
Що на небі хвала»...

Хоч прогомоніли останні звуки тієї прекрасної коляди, полковникові гості ще довго сиділи мовчки та дивилися на вертеп, що на хвилину нагадав їм славне минуле, Богданів зрив, Запоріжжя і Гетьманщину.

Ще довго дзвеніли їм в ухах останні слова запоріжця:

...«як був я багат,
то казали — Іван-брат,
А тепер, як ніщо не маю,
То ніхто й не знає»...

* * *

Була вже пізня, морозна і ясна різдвяна ніч.

Гості дякували полковникові та спудеям за таку надзвичайну несподіванку, та почали роз'їжджатися, довго ще згадуючи цей пам'ятний різдвяний вертеп.

(За журналом „Українське Козацтво").

Христос раждається!

CITY SAVINGS & TRUST COMPANY
EDMONTON, Alberta

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажає

COACHWAYS SYSTEM

222 1st Ave. S.W. CALGARY, ALTA.

з Різдвом Христовим і Новим Роком
ВЕСЕЛИХ СВЯТ!

ACME
Moving & Storage Ltd.

Edmonton's Local & Long Distance Specialist
11707 - 114 Ave. Edmonton Ph.: 455-7555

Веселих Свят і Щасливого Нового Року!

FOR YOUR SEWING SAKE
MAKE NO MISTAKE

shop

Sew & Save Fabrics

10408 - 82 Avenue Phone: 439-0813
EDMONTON Alberta

ДЛЯ ВАС!

ПЛЯНУЄТЕ БЕНКЕТ ЧИ ВЕСІЛЛЯ,
КОМЕРЦІЙНІ ЗБОРИ ЧИ КОНВЕНЦІЮ

Ми обслужимо стравами кожну кількість гостей
від 5 — 1,500 осіб.

Телефонуйте на ч.: 454-9521

the Edmonton Inn
KINGSWAY AVENUE AT 119 STREET
EDMONTON, ALBERTA

Христос раждається!

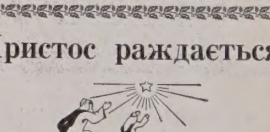

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ХРИСТОВОГО РІЗДВА
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
всім своїм костумерам та приятелям

бажає

I HOUR VALET
PROFESSIONAL DRY CLEANING

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ХРИСТОВОГО РІЗДВА
ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
нашим багатьом українським
кустомерам та приятелям

бажає

MACLEOD'S
Family Shopping Centres

DOWNTOWN BONNIE DOON
10332 - 101 St., Ph.: 422-2592 242 Bonnie Doon Shopping Centre Ph.: 465-1444
Edmonton, Alberta

СОБОРНЕ РІЗДВЯНЕ ПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ

(Закінчення з стор. 9)

ського престолу. Йдуть в забуття великі добродійства, що їх зазнали вже перші творці Берестейського з'єднання: Київський митрополит Михайло Рагоза й увесь український єпископат, зокрема ті два владики, Іпатій Потій і Кирило Терлецький, що від імени всієї української Ієрархії склали визнання католицької віри і послуху Вселенському архиєреві. Забуваються і ті сльози, що їх проливав папа Григорій XVI, коли в промові 12 листопада 1839 року перед цілим світом осудив знищення нашої Церкви на Підляшші й у тих північних єпархіях, що попали під владу царів. Вже тільки деколи згадується в нас про вияви тієї голосної в цілому світі оборони, що її ми зазнали за вселенського архиєрейства папи Пія XII не тільки в двох його славних енцикліках, нашій Церкві присвячених, а теж у численних його промовах і зверненнях.

Це ж Святий Отець, папа Пій XII, з болем серця прийняв письмо від нашого духовенства й вірних України, що жалувались перед Добрим Отцем на тяжку недолю, в якій опинилась наша Церква по ув'язненні всіх владик. Це ув'язнення й переслідування влада виправдувала, нібито наша Українська Католицька Церква провинилась політичною протидержавною діяльністю. Але Святий Отець папа Пій XII знав добре, яка правдива причина, бо спосіб виправдання з боку державної влади не перший в історії. Вже багато разів, у різних країнах світу, для виправдання переслідування обвинувачено католиків, начебто вони діяли на шкоду держави. Колись так вороги обвинувачували й самого Божественного Спасителя нашого перед римським намісником, кажучи: «Ми найшли, що цей ворохобить наш нарід і каже, що не треба давати цісареві данину».

5

А ми, Браття і Сестри, вірним і пильним зберіганням Божих і церковних заповідей будемо намагатись надолужити Господеві за ті всі беззаконня, якими сплямлена тепер українська земля. На теперішнє лихоліття, що його спричинила ненависть і брак любови, найліпшим ліком є любов до Бога і любов до ближнього: любов один до одного і любов до всіх, у наших родинах, у громадських і суспільних установах, у нашій власній українській спільноті. І то така щира любов, як та, якою Ісус Христос нас полюбив і нам таку заповідь дав (Ів. 13, 34): «Як Я полюбив вас, так любіть і ви один одного, бо з того пізнають усі, що ви мої учні», тобто християни. І то всіх треба любити, навіть ворогів так, як Христос просив в Отця Небесного прощення для тих, що Його розпинали.

Ніякі договори, порозуміння, зговорення, маніфестації — особисті, групові, партійні, навіть міжнародні — не приведуть до бажаного миру між людьми, поки не буде привернене належне місце християнській любові до ближнього. І наші змагання за свободу й незалежність нашого українського народу, за прослову нашої Церкви, за нашу єдність в цілому світі, за думкою Вселенського Собору Ватиканського Другого і згідно з нашим також всенароднім прошенням, тільки тоді будуть мати успіх, якщо ми, діти мучеників та ісповідників святої віри, самі будемо вірні берестейській традиції, якою жив і життя своє віддав св. Йосафат і великі наші подвижники з'єднання, між ними на особливу згадку заслуговує наш великий митрополит Божий Слуга Андрій.

Ми свято й непохитно віримо, що Милосердний Господь Бог має в Своєму Провидінні окремі пляни щодо долі українського народу і призначив цьому народові окремі завдання до виконання, отже, й подасть на те свої окремі ласки й своє благословення. Покищо страждання нашого народу ще далі збільшують у скарбниці Божих благодатей цей окремий скарб, з якого зможемо черпати не тільки ми самі, а й ті, що їм прийдеться обновляти світло правдивої віри на наших українських землях і землях цілого європейського Сходу.

До сповнювання того завдання закликає нас усіх Святий Отець Папа Павло VI, що у відповідь на спільні письма наших Владик, зібраних недавно в Римі на посвяченні відновленого давнього храму нашого Пресвятої Богородиці Жировицької, на ювілейних святкуваннях річниць Берестейської і Ужгородської унії та на своєму V архиєпископському синоді, зволив надіслати два свої батьківські листи, перший з дня 6 листопада, а другий з дня 16 листопада з «висловами почувань батьківської любови Вселенського Архиєрея на знак, що у його серці знаходять належний відгомін, не менше, ніж у минулому, духовні настрої вірних українців, розсіяних по світі».

6

Об'єднані з Святим Отцем, Папою Римським, ми, Владики Української помісної Церкви під проводом Верховного Архиєпископа Кир Йосифа, що їх Дух Святий поставив пасти Церкву Божу в нашому народі, ту Церкву, що її Христос відкупив Кров'ю Своєю, звертаємось до вас такими словами, як колись великий апостол народів, св. Павло, закликав своїх любих коринтян: «Будьте уважні, браття, стійте в вірі, поступайте відважно й кріпіться. Нехай усе у вас діється в любові» (1 Кор. 16, 13). А в листі до євреїв казав: «Будьте послушні наставникам вашим, бо вони пильнують ваші душі, за які мають звіт дати» (Євр. 13, 17). «Старайтеся заховати єдність духа в союзі миру. Одне тіло й один дух, як ви і покликані до одної надії вашого призвання» (Еф. 4, 3-4).

З Христовим Різдвом о'б'єднані з Вами в почуваннях щирої любови й віддання, пересилаємо Вам усім наші найкращі різдвяні побажання, побажання радости й миру. Ці побажання скріплямо нашою молитвою за всі Ваші святі наміреня. Нехай наші вислови побажань дійдуть до всіх Ваших хат і до Ваших сердець, зокрема до всіх засмучених, пригноблених, терплячих, хворих, опущених, ув'язнених, переслідуваних, до «всякої душі християнської, що милости Божої і помочі потребує» і там, у нашому Рідному Краю, і тут, по всіх країнах нашого поселення.

Наше соборне благословення нехай зійде на Вас усіх на задаток найбагатшого Божого благословення: благодать Господа нашого Ісуса Христа, любов Бога й Отця, і причастя Святого Духа нехай буде з усіма вами.

Дано на празник Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці 1971 року.

НОСИФ (Сліпий-Коберницький-Дичковський), верховний архиєпископ і кардинал і пр.
МАКСИМ (Германюк), архиєпископ-митрополит Вінніпезький українців Канади
АМВРОСИЙ (Сенишин), архиєпископ-митрополит Філядельфійський українців ЗДА
ІВАН (Бучко), архиєпископ Левкадійський, апостольський візитатор українців Західної Европи
ГАВРИЇЛ (Букатко), архиєпископ Білгородський, апостольський адміністратор Криживецький
НІЛ (Саварин), єпископ Едмонтонський
ВАСИЛІЙ (Гопко), єпископ Мідленський
ІСИДОР (Борецький), єпископ Торонтський
АНДРІЙ (Роборецький), єпископ Саскатунський
ЙОСИФ (Шмондюк), єпископ Отемфордський
ЯРОСЛАВ (Габро), єпископ Чікагський
ІВАН (Прашко), єпископ Зігріганський апостольський екзарх українців Австралії й Океанії
ПЛАТОН (Корниляк), єпископ Кастрамартійський, апостольський екзарх українців Німеччини
ВОЛОДИМИР (Маланчук), єпископ Епіфанський, апостольський екзарх українців Франції
ЙОСИФ (Мартинець), єпископ Судацький, апостольський екзарх українців Бразилії
АНДРІЙ (Сапеляк), єпископ Севастопільський у Траки, апостольський екзарх українців Аргентини
АВГУСТИН (Горняк), єпископ Гермонтитанський, апостольський екзарх українців Великобританії
ЙОАКИМ (Сегеді), єпископ Інсарійський, помічник Криживецький
ІВАН (Стах), єпископ-помічник Філядельфійський
ВАСИЛЬ (Лостен), єпископ-помічник Філядельфійський

БОГ СЯ РАЖДАЄ

Бог ся раждає, хто ж 'го може знати?
Ісус 'му ім'я Марія 'му — мати.
Тут ангели чудяться,
Рожденого бояться,
А віл стоїть, трясеться,
Осел смутно пасеться,
А пастирі клячуть,
Бога в плоти бачуть,
Тут же, тут же, тут же, тут же, тут!
А Марія мати прекрасно співає,
І хор ангельський їй допомагає.
Тут ангели чудяться — і т. д.
Йосиф старенький колише дитятко:
Люляй же, люляй, мале отрочатко!
Тут ангели чудяться — і т. д.
А три царіє к' вертепу приходять,
Ливан і миро, золото приносять.
Тут ангели чудяться — і т. д.
І ми днесь вірно к' нему прибігаймо,
Рожденому Богу хвалу-честь віддаймо.
Тут ангели чудяться — і т. д.

ВСІМ НАШИМ ПРИЯТЕЛЯМ І ЗНАЙОМИМ
пересилаємо найсердечніші побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і щасливого та успішного НОВОГО РОКУ
Ukrainian Book Store
10205 - 97 Street — Edmonton, Alberta
Phone: GA 2-4255
Найбільший вибір книжок, рекордів, музичних нот та стінних календарів
Пишіть про безплатні каталоги: книжок, рекордів, календарів

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
CAFE RIO
CATERING LTD.
We Specialize in
Industrial & Social Catering
9313 - 118 Avenue EDMONTON
477-2050 — PHONE — 474-7319

ЩИРІ СВЯТОЧНІ ПОБАЖАННЯ
бажає
Керівник та Працівники
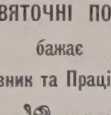
REX HOTEL
— Where You Are King —
6107 - 101 Ave. Ph.: 466-2155
Entertainment Nightly

Веселих Свят та щасливого Нового Року
ВСІМ СВОЇМ ПРИЯТЕЛЯМ ТА КОСТУМЕРАМ
бажає
INTERNATIONAL HARVESTER
International Trucks
9750 - 62 AVENUE PHONE: 435-3821
11910 - 111 AVENUE PHONE: 454-1541
EDMONTON, ALBERTA

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
і щасливого Нового Року!
БАЖАЄ
ALBERTA Turkey Growers' Marketing Board

10830 - 107 Ave. Ph.: 422-5820
Edmonton, Alberta

Керівництво й працівники бажають своїм клієнтам та приятелям
Веселих Свят Христового Різдва
та щасливого Нового Року
YOUR North West Trust COMPANY
10053A Jasper Ave./429-5521
10277 - 97 St./422-4171
7933 - 104 St./433-4286
EDMONTON — CALGARY — CAMROSE — WINNIPEG
VANCOUVER — VICTORIA — NEW WESTMINSTER

Веселих свят і щасливого Нового Року
бажає
YORK FARMS
A DIVISION OF CANADA PACKERS LTD.
Canned Fruits — Canned Vegetables — Pickles
— Jams — Frozen Foods —
THE ARISTOCRAT OF FINE FOODS

Веселих свят!
DYNALITE BATTERY LTD.
Bus. Ph.: 484-7219
16630 - 110 Ave., Edmonton, Alta

Веселих Свят Христового Різдва
та щасливого Нового Року
всім своїм гостям та всім українцям
бажає
Viking Smorgasbord
Restaurant
10149 - 103 St., Phone: 424-3078
EDMONTON, Alberta

Woodward's
DOWNTOWN WESTMOUNT
NORTHGATE and SOUTHGATE
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і щасливого Нового Року
бажає
своїм клієнтам, приятелям і знайомим

Христос раждається!
Веселих Свят і Щасливого Нового Року!
бажає
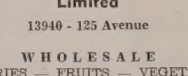
MACDONALDS CONSOLIDATED
Limited
13940 - 125 Avenue
WHOLESALE
— GROCERIES — FRUITS — VEGETABLES —
— TOBACCO & CANDIES —

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ХРИСТОВОГО РІЗДВА
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
A & P TRANSMISSION
and
AUTO SERVICE
8111 - 104 Street EDMONTON
433-3312 — PHONES — 433-5556

НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
складають
керівництво та працівники
HEINTZMAN
10139 - Jasper Avenue Ph.: 424-6461
EDMONTON, Alberta

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
бажає
VIEWPOINT ESSO SERVICE
8210 Jasper Ave., Ph.: 422-4916
Edmonton, Alberta

STAFFORD FOODS LTD.
Makers of:
FINE SUNDAE SAUCES
JAMS, JELLIES and MARMALADE
Phone 454-8565
12435 - 149 St. EDMONTON, Alta.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
ВЕСЕЛИХ СВЯТ ХРИСТОВОГО РІЗДВА
БАЖАЄМО БАГАТЬОМ НАШИМ ПРИЯТЕЛЯМ
ТА КОСТУМЕРАМ
STYLEMASTER SLACKS LTD.
Manufacturers of Men's and Young Men's Quality Slacks
11745 - 78 St., Phone: 479-4231 EDMONTON

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
Веселих свят Христового Різдва
і щасливого Нового Року!
бажає
Simpsons – Sears
3 STORES
PARK PLAZA - BONNIE DOON - MEADOWLARK

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

(Закінчення з стор. 12)

чилася з Білобожницею, Радодуби і Семиківці. Ми ввійшли до церкви й мому батькові дали держати свічку. То була велика честь у нас держати свічку у таке велике свято, як Різдво. Я стояв поруч батька й з гордістю поглядав на нього, що троха тої чести уділялося й нам.

Після Служби Божої вертаємося до дому й мама ставить на стіл святочні страви, а також дещо, що залишилося із Свят Вечора. В нас в хаті була постійно літра горілки. Мій батько у великі свята пив дві малі чарки. Мама зовсім не пила горілки, а брат ще був за молодий до горілки. Горілку купували наші селяни в місцевій горальні, що належала дідичеві Романові Охоцькому. На Різдво він продавав селянам свою горілку таки дуже дешево. Тоді тато теж купував горілку й вона стояла в нас майже увесь рік, бо батько пив дуже рідко.

Після їжі всі йдуть колядувати. Молодіж ходить від хати до хати. В цілому селі не чути нічого більше, лиш коляди. А я все ждав, коли побачу новонародженого Христа й постійно питався мами, чи він десь не з'явиться з колядниками. Мама мене завжди потішала, що Христос прийде пізніше, але на нього треба ждати. Христос не приходив. Зате через три дні приходили колядники. І три дні була святочна відправа в церкві, яка постійно була битком набита.

Після трьох днів дідуха виносили на дорогу й палили, а хлопці перескакували через вогонь. Хто найвище скочив, діставав від господаря десять крейцарів. Я не брався скакати, бо був би певно впав у вогонь. Так кінчилися святкування Різдва. Я свідомий того, що мій опис Різдва вийшов блідий. Але в мойому серці залишився такий ясний та милий образ Різдвяних Свят, що ще й сьогодні, по багатьох роках мені стає якось ясно й легко на душі, як згадаю ці мої послідні радісні Різдвяні Свята, як ми разом з батьком та матір'ю їх святкували.

Відтак надходили другі свята — Йорданські. Їх рівнож святкували дуже врочисто. Увага всіх зверталася найбільше на водосвяття. В нас у селі були дві криниці, які мали воду з джерела з під горбка. Одна мали завжди багато води. Там звичайно водили напувати коней. А якраз в тій криниці святили воду на Йордан. З Йорданських Свят у мене залишилося менше спомнинів з дитячих років. Тямлю лиш, що на Йордан було дуже зимно й що всі ходили до криниці святити воду.

Як порівнаю Христове Різдво по наших селах із теперішним Різдвом у Канаді, то мені нераз аж прикро стає, що ми з такого гарного християнського свята, зробили тут звичайний канадський „бизнес". Про Різдво гомонить радіо вже добрі два місяці перед Різдвом. Всі газети повні святочних оголошень, в яких поручають різні товари на різдвяні дарунки. А в сам день Різдва в радіо вже про Різдво ніхто й не згадує, бо різдвяний „бизнес" уже закінчився. Зачинається пропаганда за Новим роком.

Вправді перед Різдвом, а ще й по Різдві ціле місто гарно освічене різдвяними лямпочками. Гарно освічені теж й поодинокі доми. На багатьох площах та в багатьох будинках стоять гарно прибрані ялинки. Такі ж ялинки є й у кожній хаті. Але чи це справжній Різдвяний настрій? Жінки увесь час вганяють по крамницях, щоб купити дарунки для своїх рідних та приятелів й купують, що попаде, лише щоб щось купити. По різних бюрах відбуваються славні Різдв'яні прийняття („Крісмес партіс"), на яких пливе багато алькоголю, листоноші не можуть собі дати ради з різдвяними картками, які зразу мандрують на шнурок на стіну, а відтак до коша й на смітник. А й сам Свят Вечір у багатьох хатах це нічого іншого, як гучний бенкет з великою кількістю алькоголю, за яким забувається й пропадає у мряці й сам величний образ Христового Різдва. Очевидно, що є й такі хати й такі люде, що святкують то рокове Свято радісно й величньо так, як його повинноя би святкувати.

Мені завжди здається, що по наших селах в Україні навіть у повітрі відчувався якийсь Різдв'яний настрій, чого тут нема. Вносять того Різдвяного настрою ще троха наші колядники, що від парафії, чи різних організацій відвідують з колядою українських громадян. Піддержують Різдвяного духа й відправи по наших церквах із традиційним Всеночним та колядами. Але навіть те все разом взяте не відтворює того радісного Різдвяного настрою, який панував по наших галицьких селах, може в бідніших хатах, але зате в людей щирого серця й побожного настрою, які чимось нагадували тих бідних вифлеємських пастушків, що прийшли привітати Боже Дитятко в простеньких, полатаних одягах, без багатих дарів, але зате принесли Христові свій щирий поклін й свої щирі серця, за що дістали найкращу заплату бо велику радість і надзвичайно вістку, що прийшов на світ Спаситель Світу, що приніс „мир людям доброї волі".

В 100-РІЧЧЯ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Цього року в Україні та в цілому вільному світі українці відзначували 100-річчя з дня народження письменника Василя Стефаника. Нижче друкуємо доповідь про письменника, що її голосив син письменника Юрій на академіях в честь Василя Стефаника. Ред.

Тінь Василя Стефаника паде сьогодні на цю залю, паде вона зокрема на мене, наймолодшого із його трьох, немолодих уже синів. Якось залишилися в моїй пам'яті слова, які він сказав чи не 29 грудня 1926 р., повернувшись зі Львова, де, кілька днів раніше „українські культурні кола святкували 25-літню річницю появи його збірки" „Дорога". Чомусь тоді він часто згадував своїх давнопомерлих батьків, головно свою матір, яку він безмежно любив, ніби готуючись до недалекої зустрічі з ними. Аж цей урочистий ювілей переконав його, що пам'ять про нього житиме доти, доки житиме українська мова, доки житиме український народ. Тоді він сказав до нас, своїх синів: „Нещасні ви! Ціле своє життя будете в моїй тіні, ціле життя будете моїми синами."

Як завжди, покійний мав рацію. Велике синівство таки чистенько прикрий тягар. Проте воно, оте синівство, аж ніяк не затьмарило могутнього почуття, яке ми, його сини, мали до свого батька, яке ми маємо до його пам'яті і досі. Очевидно, не пора сьогодні аналізувати це, надто вже інтимне почуття. Я скажу тільки, що коли 13 грудня 1936 р. я, перебуваючи тоді в Едмонтоні, Канада, одержав телеграму про його смерть, мені здавалося, що між мною і небом не залишилося нічого, тільки холодна порожнява. Можу додати, що й сьогодні я, майже дотикально, її відчуваю.

Коли ви, шановна українська громадо, святкуєте сторіччя з дня народження Василя Стефаника, свято радісне, то для мене дата його народження — недійсна, неіснуюча, для мене має вагу тільки день 7 грудня 1936 р., тобто дата його смерти. Для вас він великий, як автор „Синьої книжечки", „Дороги" і „Землі", у які він, як у велику мужицьку скриню, складав страждання свого народу і свого серця. Проте він далекий мені, як письменник, зате великий і безконечно близький, як людина, як мій батько. саме про нього, як про людину, я спробую дещо вирвати з моєї пам'яті.

34 роки минуло з дня смерти Василя Стефаника. Тому, можливо, буде тут доречно повторити такий труїзм: Час — найбільший на світі лікар, пекучий біль по втраті найблищих людей він притуплює, гоїть, немилосердно спихає любі постаті в рамці фотознімок, що висять на наших стінах. Так найдорожчі нам люди вмирають удруге, вмирають у нашому серці. Тоді вони вмирають навіки.

Коли я перегортаю свої спогади, велику, дрібно записану книгу, яку кожний з нас має, я відчуваю, як вони розпливаються, ніби тисячелітні тканини за доторком розсипаються в порох. Мені здається, ніби я блукаю в добре мені відомій, але темній кімнаті, ніби напомацки пробую схопити контури речей, теж добре мені відомих, але давно витиснутих в інший, майже нереальний світ. Час справді великий лікар, але водночас він великий убивця, могутній характерник, що зміняє людей і події, викривляє їх, надає їм інших вимірів, стирає їх гострі кути, формує їх заново по своїй уподобі.

* * *

Десь восени 1933 р. я вчився до 4-го правничого іспиту. Батько ослабав дедалі більше, його серце працювало погано, він ледве волочив ноги за собою, земля, як магнет, все міцні-

(Продовження на стор. 14)

Христос раждається!

TORONTO DOMINION
the bank where people make the difference

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
Queen City
Meat Supply Ltd.
9909 - 101A Avenue
Ph.: 424-3127
EDMONTON Alta

Христос раждається!
CO-OP
Edmonton Co-operative Ass'n. Ltd.
12725 - 82 St.
EDMONTON ALBERTA

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

THE RED CARPET BRIDAL SALON ltd.
ABOVE THE PALACE OF SWEETS
WHERE YOU REALLY FEEL LIKE A BRIDE
Ph.: 423-1639
10120 - Jasper Ave. Edmonton

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
Веселих свят і щасливого Нового Року

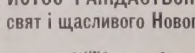

ВСІМ УКРАЇНСЬКИМ КУСТОМЕРАМ
ТА
ПРИЯТЕЛЯМ
бажає
Андрій ҐЕРЧУК та працівники
Special 66 Service
Serving You Beeter At More Reasonable Prices
6330 - 118 Ave. Ph.: 477-2544
EDMONTON, ALBERTA

Христос раждається!
Веселих свят Христового Різдва
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
всім своїм приятелям та костумерам
бажають
Сем і Джін Падлецкі
New West Hotel Restaurant
15012 - 111 Ave. Ph.: 489-2678
EDMONTON, Alberta

Веселих Свят
Христового Різдва
та
Щасливого Нового Року

бажає
Edmonton Power
Ваше підприємство громадського користування

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажає

City Spring & Welding Ltd.
Steve HLUSS, mgr.

5613 - 103A Street EDMONTON
434-7027 — Phones — 434-7535

DIAL Locksmith
10226 - 97 St., Edmonton

бажає
ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

HANK BRINK & HAROLD KIRSCHKOWSKI

Радісних Свят Христового Різдва
та Щасливого Нового Року

БАЖАЄ

Jacobs
Ornamental Iron Works Ltd.
10552 - 114 Street Ph.: 424-6401
EDMONTON, ALBERTA

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажає

Walt's Clothes Closet

W. (Walt) BILINSKE

10016 Jasper Avenue Ph.: 422-2458
EDMONTON Alberta

Веселих свят!
ALLIED
Realties Ltd.
9342 - 118 Ave., Edmonton, Alta

Alex STUART
President
Bus.: 479-4251 Phones Res.: 488-8927
Specializing in Motels, Hotels & Land
COMMERCIAL — RESIDENTIAL

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

МОЄ НАЙМИЛИЩЕ РІЗДВО

В. ГАВРИШ

Василь Гавриш
(в молодшому віці)

Моє послідне радісне Різдво в дома було те послідне, яке я відсвяткував із моїм дорогим батьком. Я мав тоді всього шість років. Я вже згадував давніше про трагічну смерть мого батька. Але тому, що може дехто не читав того, то я ще коротко то перекажу.

Мій стрий попросив тата, щоб привіз йому з лісу дров. Тато запряг вранці молоді коні й поїхав у ліс. В нас були в дома ще другі, старші коні. Якщоб батько був взяв старші коні, може було б не сталося нещастя, бо старші коні спокійніші й можуть собі легше порадити в біді. До лісу треба було їхати в долину до Білого потока, відтак ще троха на полудне, а опісля дорога вилася поміж двома горобками. В нас в селі ще були старі, дерев'яні вози, які треба було постійно смарувати дьогтем. Але мій батько мав уже новий, модерний, т.зв. німецький віз, який був сильний, але одночасно був і важкий. Батько виїхав на гору, наклав на віз дерева й почав їхати назад до дому. У нас той час вже були гальма на ланцюху. Ланцюхом вони були прив'язані до розворн. Як віз з'їздив із гори, гальмо, причіплене до розворн, підкладали під колеса й гальма здержували віз, щоб він скоро не котився. Але гальмо наїхало на камінь й вискочило зпід колеса, коні сполошилися й почали гнати скоро в долину, батько не міг вдержати коней й скочив на бік під горбок. Але то вже були приморозки й земля була замерзла. Батько зісунувся під віз, який через тата переїхав. Віз був сам важкий, а до того на ньому було повно дров й він батька важко покалічив. Коні з'їхали в долину й там зупинилися. Ні коням ні возови не сталося нічого. Зате батька привезли до дому півживого. Скоро відтак батько помер. То було майже в рік по моїм гарнім Різдві, яке я святкував ще з моїм батьком, а яке було дуже миле й залишилося в мойому житті одним із найкращих споминів.

То Різдво ми святкували всі разом: батько, мама, брат Стефан та я. Це свято залишилося в моїй пам'яті й досі, хоч я тоді мав усего шість років. Я думав тоді у своїй молодій голові, що на Христове Різдво дійсно родиться Христос й ми будемо мати нагоду оглядати Боже Дитятко десь у церкві в часі Різдвяної відправи. Тому то я дожидав Різдвяних Свят з такою великою тугою й нетерпеливістю.

Сьогодні, по так багатьох роках, багато речей уже затерплося в моїй пам'яті. Але деякі Різдвяні звичаї та обряди стоять мені перед очима так, якби вони відбувалися вчера.

Найперше я запам'ятав, що на Святий Вечір має бути 12 пісних страв. Мені й до сьогодні ще снується попід ніс запах усіх різдвяних страв, який уносився в воздусі із кожної хати, бо в кожній хаті приготовлялися до Свят Вечора. Чоловіки мали теж свою працю. Тато, брат та я пішли до січкарні, бо треба було нарізати січки для худоби на три дні. Тато крутив корбою січкарню, бо то вимагало найбільшого зусилля, брат накладав солому на січкарню, а я відгортав готову січку в кут і сипав на купку яка була спить велика, бо тої січки мало стати на три дні. Тато й брат вже вичистили стайні, бо три дні не можна буде нічого в стайні робити, хіба погодувати й напувати худобу й підкинути підстилки. Як ми покінчили свою працю, а на дворі починало вечоріти, батько вніс до хати дідуха та сіна. Сіно розкинув на глиняній підлозі. Я казав татові, що я хочу спати на дідухові, тому тої соломи було досить.

Сіно розклали ми на столі. Відтак накрили його обрусом. В куті батько поставив великий сніп жита, найвищий, який міг знайти в стодолі. То була мабуть наша своєрідна ялинка. Під сніп нам святий Миколай мав поставити в ночі різні дарунки. Як я з братом рано встав, то найперше пішов дивитися, що мені приніс святий Миколай. І дарунки там були. Для мене був мішечок оріхів, дещо цукорків і 10 грецарів. Брат дістав також оріхи й цукорки і 25 грейцарів(пів корони).

Перед вечерею ми ще обійшли худобу й дали їй також кращу вечерю. Худоба дістала січку, посипану сіллю, а окрім того ми насипали в ясла по троха вівса. Худоба теж повинна була знати, що на землі є Святий Вечір.

Як ми те все поробили, тоді йшли до хати сідати до Святої Вечері. Мама заклала цілий стіл 12-ма стравами, ми засіли до стола, а відтак встали й тато проказав молитву. Опісля взяв ложку куті й кинув її по стелі та числив, кілько пшеничних зерен прилипло до стелі й сказав, що стільки душ померлих з родини прийде того вечора на Святу Вечерю. По вечері ми з братом колядували, як уміли, що тягнулося десь до 11-ої години вночі, а потім позасипляли, бо рано треба було йти до церкви. Рано нас побудили й ми помилися тай збиралися до церкви. Батько знову пішов до стайні й дав худобі другу частину кращого корму, так, як на Святий Вечір. Тоді ми разом пішли до церкви.

Я увесь час думав про новонародженого Христа, бо хотів конче його побачити. Я поруч свого батька був дуже маленький. Мій батько був високого росту, мав чорне волосся, дуже здоровий і служив при австрійських уланах. Він брав участь у війні з Італією й дістав цісарську золоту медалю за хоробрість. При всяких святочних нагодах він чіпляв собі цю медалю на груди. Я ще й досі жалкую, що йому дали ту медалю до домовини, як його ховали, бо я завжди хотів її мати. Очевидно, що на таке свято, як Різдво, тато чіпляв собі медалю. Приходимо до церкви. Церква битком набита, бо до нашої парафії належали чотири села: Білобожниця, де була церква, Калинівщина, де ми жили, вона майже лу-

(Закінчення на стор. 13)

ДИВНАЯ НОВИНА

Дивная новина: нині Діва Сина
2. Породила, в Вифлеємі, Марія єдина.
Не в царській палаті, а поміж бидляти,
2. На пустині, у яскині; а треба всім знати,
Що то Бога іста Марія Пречиста
2. І рождає, і питає Його, як невіста.
На руках тримає і Йому співає,
2. Всемогутнім створителем своїм називає.
О необименний, о недостиженний!
2. Спи ж ти довго, рости скоро, Младенче блаженний.
Тобі ся молити і Тебе просити,
2. Щоб Ти дав нам в своїм царстві во вік віків жити.

Христос раждається!

Edmonton Meats Ltd.
12720 - 126 Ave.
Edmonton Alberta
Phone 454-9571

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
усім нашим
українським приятелям та кустомерам

Lilydale Poultry
7727 - 127 Ave. Phone: 476-6261
Edmonton, Alberta

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ХРИСТОВОГО РІЗДВА
та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВСІМ НАШИМ УКРАЇНСЬКИМ
ПРИЯТЕЛЯМ І КОСТУМЕРАМ

бажає

W. W. ARCADE LTD.
97 Street & Jasper Avenue
Edmonton, Alberta

НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ

Христового Різдва
та Щасливого Нового Року
нашим українським приятелям
та цьогорічним слухачам

бажає

C. H. F. A.
RADIO STATION

Веселих свят і щасливого Нового Року
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

бажає

KINGSWAY MOTOR HOTEL
and Restaurant
"FLORENTINE ROOM"
10812 Kingsway Avenue
Phone: 479-4266
EDMONTON ALBERTA

ХРИСТОС РОДИВСЯ!
ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
всім нашим кустомерам, приятелям та всім українцям

бажає

Page THE CLEANER
& Furriers Ltd.
13035 - 97 STREET
PHONE: 476-7654
FOR HOME PICK-UP
EDMONTON, ALBERTA

Веселих Свят і Щасливого Нового Року!
PARKLAND CO-OP ASSOCIATION
PORCUPINE PLAIN, Saskatchewan

DR. E. J. GAUDET
210 MITCHELL BLDG.
PRINCE ALBERT, SASK.

Build your fences for the FUTURE — BUY NWP pressure treated posts and poles for your protection — They will last 40 years or longer in the ground.
We Welcome Enquiries
Northern Wood Preservers (Sask.) Ltd.
PRINCE ALBERT, SASK.

Веселих Свят і Щасливого Нового Року!
LEROY AND WATSON CO-OP ASSOCIATION
LEROY, Sask. WATSON, Sask.

З Різдвом Христовим і Новим Роком
WILLARD HOTEL
445 Home West — Phone 692-5729
MOOSE JAW SASK.

Веселих Свят і Щасливого Нового Року!
From the Board of Directors, Management & Staff
The Battlefords Credit Union Ltd.
Phone 445-8104
12 Ave. & 102nd St. NORTH BATTLEFORD, Sask.

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!
Paul's Office Equipment Ltd.
1042 - 101st Street 445-2482
NORTH BATTLEFORD, SASK.

For All Your Drug Needs go to a Drug Store where Stocks are fresh and prices right.
Prescriptions given our Special Attention
YOUR DRUGGIST —
PAUL'S DRUGS LTD.
Dean Paul B.S.P. Clair Paul B.S.P.
PREECEVILLE, Sask. Phone 547-2020

Williams Lumber & Fuel Ltd.
Lumber - Builder's Supplies - Monamel Paints - Stanley Tools
Hardware — Farm and Industrial Steel and Frame Buildings
Wil-O-Dale Manufactured Homes.
Your Complete Farm and Home Building Centre
MELVILLE, SASK.

Веселих свят і щасливого Нового Року!
DIELSCHNEIDER & RATHGEBER
BARRISTERS, SOLICITORS
Peter J. Dielschneider, LL.B., B.A. — Russel A. Rathgeber, LL.B.
Century Bldg. — 155 - 3rd Avenue East — Tel. 728-5481
Area Code 306 MELVILLE, Saskatchewan

Shepherd Adamson Agencies Ltd.
Have been pleased to serve Ukrainian Citizens of Yorkton and the surrounding area for many years, offering our services in the General Insurance field as well as World Wide Travel, Mortgage Loans and Real Estate Sales.
It is our sincere wish to continue this same service on an ever larger scale for many years to come.
Virginia Wereschuk — Geo. Sletten
Joe Ratushniak — Jim Sletten
YORKTON, SASK.

Христос раждається!
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
всьому українському громадаянтсву
Саскатуну та Саскачевану.
DIAMOND
AUTO BODY & PAINT SHOP
1208 - 19 St., W., Tel.: 242-7778
SASKATOON, Sask.
Власники: Іван Дуда то Стефан Дух

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
FROM
BIRNEY'S HARDWARE
NORTHERN SASKATCHEWAN DISTRIBUTORS
FOR SPALDING SPORTING GOODS
315 Ave. A South Phones 242-2988, 242-3466
Saskatoon, Sask.

В 100-РІЧЧЯ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

(Закінчення з стор. 14)

з уст останньої української дитини вирвали її язик, її рідну українську мову, то тоді ті пам'ятники стануть хрестами на величезному цвинтарищі, стануть величезною могилою в якій вічним сном спатиме українська мова, спатиме український народ.

Василеві Стефаникові, як і іншим мертвим українським письменникам, дужим московським кулаком затикають в Україні уста, примушують говорити тільки те, чого бажають собі вбивці їх власного народу. Ось один приклад: В 1916 році, коли Стефаник по довгій перерві знову повернувся до творчої праці, він написав оповідання „Марія", один з кращих своїх творів. В цьому оповіданні письменник показав зустріч західних українців із українськими козаками, вояками царської армії, найшовши між ними спільний міст: любов до Тараса Шевченка та української пісні. Розказуючи про будову Шевчінківських могил у галицьких селах у 1914 році, одна з учасниць зустрічі каже: — і тут прочитаю уривок з „Марії", якого в жадному радянському виданні не найдете:

— Та що з того, що сипали? Лише біди селови наробили. Москалі прийшли та могилу розкидали, гроший шукали, чи чого, та й за ту могилу і мій Міхайло пропав.

— А хочби й на віки пропав ваш Міхайло, то люди ніколи його не забудут. Не бояви він москалів, а сказав їм правду: „Ви, — каже, — цілу Україну перерили, як свині, та ще й до нас прийшли рити?"

— Добре тобі, Катерино, говорити, а він лишив жінку та діти.

— Та й мій мене лишив з дітьми.

— З вас відий котрийс мусит бути письменний. Та напишіт, аби світ знав, як нас москалі з ярма випрягают.

Саме оцей уривок і може правити за звернення Василя Стефаника до української еміграції і до нас, сьогодні тут присутніх, що прийшли цим святом скласти поклін його пам'яті.

В ГОСТЯХ НА УКРАЇНІ

НА ШЕВЧЕНКОВІЙ МОГИЛІ

о. П. Крнворучка

Вечором, 5 серпня наші любі гості від'їхали назад до Галичини, а ми готувалися до подорожі до Канева. Раненько автобуси завезли нас до пристані. Ми всіли на корабель і в бадьорому настрої поплили Дніпром на південь до Канева. По дорозі ми любувалися чудовою панорамою Дніпрових узберіжжь. Східне узберіжжя то білесенький пісок, де повно вакаційних гостей із шатрами, недалеко від берега багато рибальських човнів. Скрізь видно багато палаючих вогників, на яких вакаційники готували собі снідання. Західнє узберіжжя вкрите буйним лісом. А аж далі за тим горби, — балки та степи. Оповідали мені, що, як на Україні триває довший час посуха, тоді трава сохне й жовкне, горби стають нагі й увесь краєвид нагадує осінь.

Оглядаючи краєвид Дніпра, ми й не счулися, як прийшов полудень й ми зупинилися в пристані у Каневі. На нас вже ждали автобуси, ми всіли до них, переїхали місто Канів, а відтак в'їхали на гору вкриту лісом та крутою, асфальтованою доріжкою заїхали перед гарний ресторан, який відкритий мабуть лиш літом. Може в ресторані знали, що ми в Канаді заховуємо піст, то дали нам лиш закуску, а відтак смачний борщ і пироги ну й, очевидно, напитки. Після обіду вузенькою, лісовою доріжкою ми пустилися до пам'ятника Т. Шевченка. Перед нами скоро виринула велична статуя поета, що стоїть на могилі, на мармуровій підмурівці, лицем звернена на схід. А вся Шевченкова гора покрита лісом: чудові липи, каштани, дуби, буки... Могутні дерева неначе розхилилися на боки, мов зелена картина й перед нами виринула в цілій красі Шевченкови могила та чудовий краєвид, що стелиться із могили. Мимоволі на думку насуваються слоза Заповіту: „Як умру, то поховайте мене на могилі... Щоб лани широкополі було видно і Дніпро і кручі"... Голубе плесо Дніпра так і відсеркалює літнє лискуче сонце із голубими небесами... А поет неначе дивиться на золоті пшеничні лани, на могутній Дніпро та його кручі... Величава й могутня панорама, неначе в казці... Наші туристи з Канади дивилися й не могли надивитися на красу та велич нашої України...

Відтак переходимо до Білої палати — музею Шевченка. Проходимо кімнати музею, а наша провідниця гарною українською мовою пояснює нам усі розмальовані радісні й сумні картини життя та горя поета-мученика... Слухаємо в задумі й переживаємо враз із поетом його радість та горе... Виходимо з музею і в тіні розлогої липи бачимо двох бандуристів в українських народних строях. Підходимо до них і вони дають нам мало що не цілий концерт: „Думи мої", „Заповіт", „Мені однаково" і другі Шевченкові поезії... Слухаємо й не наслухаємося...

А тут почали приїздити шкільні діти на могилу Шевченка. Їх привозять автобусами. Одна учителька попереду а друга ззаду йдуть за групами. Діти йдуть парами: хлопчики й дівчата. Всі вони йдуть аж до самого пам'ятника. А там учителька дає їм пояснення та переповідає життєпис поета. А відтак діти йдуть до Шевченкового музею й оглядають картини із життя Шевченка. Певно, що ті відвідини запишуться глибоко в їхні серця й вони знатимуть „чиїх вони батьків діти"... Діти йшли групами по 12, 20, 30 і 40 дітей. Ми стояли поруч, дивилися на дітей, а відтак із братовою о. Йосифа Анною Пуляк почали роздавати дітям гуму до жування („чіклетс"). Діти обступили нас, а ми роздаємо по дві-три гуми кожній дитині. Діти рвуться за гумою і просять дзвінкими голосами: „Ой дядечку, дядечку, мені ще один; ще мені, дядечку один, а один

(Закінчення на стор. 16)

Веселих свят і щасливого Нового Року бажає
Gryba's Drug Store
Wm. Gryba, Pharmacist
Res. Ph. 256-3493
Prescriptions - Vet. Supplies
Drugs — Sundries
Ph. 256-3363
CUDWORTH, SASK.

Нового Року бажає Веселих свят і щасливого
May Food Ltd.
1034 - 102nd Street
Phone 445-3784
North Battleford, Sask.

SALES - SERVICE RENTALS FOR
"Olivetti - Underwood" typewriters and office machines
NORTHERN SASKATCHEWAN'S LARGEST
UNITED OFFICE MACHINES LTD.
763-3811 700 Central
Prince Albert, Sask.

Христос Раждається!
Asmussen's Jewellers
1140 - 101st Street
NORTH BATTLEFORD, SASK.

Христос раждається
Maple Leaf Bakery
424 Fourth Ave. S. W.
Phone 692-8551
MOOSE JAW, SASK.

LOCKHART TRAVEL AGENCY
for all travel arrangements contact
LOCKHART TRAVEL
C. Derow, Mgr.
Box 778 - Phone 563-5545
Res. 563-5798
CANORA, SASK.

Христос Раждається!
Standard Mineral Water Works Ltd.
1371 - 103rd St. Ph. 445-2404
NORTH BATTLEFORD, SASK.
Authorized bottler of:
Coca-Cola, Sprite, Fanta, Tab & Fresca under contract with Coca-Cola Ltd.

Христос родився!
ВЕСЕЛИХ СВЯТ ХРИСТОВОГО РІЗДВА
і щасливого НОВОГО РОКУ
бажаємо всім НАШИМ ПРИЯТЕЛЯМ
RELIANCE School of Commerce Ltd.
2024 - 12th Ave.
Enroll any Mon.
REGINA, SASK.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
Winder's Storage & Distributors
MANAGEMENT and STAFF
NORTH BATTLEFORD, SASK.

T. & T. Travel Services
104 Main Street Phone 463-2213
KINDERSLEY, SASKATCHEWAN

Servu Store Ltd.
NIPAWIN'S FAMILY FOOD STORE
Fresh daily Fruits, Vegetables, Meats and Food
Phone 2711 Nipawin, Sask.

From the Management and Staff
YORKTON CREDIT UNION LTD.
44 - 4th Ave N. YORKTON, Sask.
With branches in Ituna & Kelliher

Веселих свят і щасливого Нового Року
LIDSTER'S JEWELLERS
Charlie Matthews and Staff
NORTH BATTLEFORD, SASK.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ХРИСТОВОГО РІЗДВА
BORROWING, BUDGETING, COUNSELLING, CONSOLIDATION, HOME NEEDS, SAVINGS, SERVICE
Melville District Credit Union Ltd.
MELVILLE, SASK.

Estevan Credit Union Limited
Branches in Bienfait, Lampman and Oxbow.
Open — 9 a.m. to 4 p.m. Tuesday to Saturday inclusive
Savings and Loans — Life Insured
Safety Deposit Boxes—Money Orders—Travellers Cheques
General Manager — H. Buttazoni
Head Office Manager — Estevan — W. V. Buck
Manager — Bienfait — R. Steil
Manager — Lampman — L. Pangborn
Manager — Oxbow — T. Olson
ESTEVAN, SASK.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
РАДІСНИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажають
всім Високоповажаним Клієнтам, Рідні, Приятелям і Знайомим
Анна і Степан КУЗЬМА — Власники ресторану
STEPHEN'S GRILL
501 - 33rd St., W. SASKATOON
Telephone 242-9902

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ХРИСТОВОГО РІЗДВА
S. M. POTTS
INSURANCE AND REAL ESTATE
TRAVEL AGENCY
NIPAWIN, Sask. Phone2126

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
JAMES EREMKO, Q.C.
BARRISTER & SOLICITOR
NIPAWIN, SASK.

The Friendly Store
EATONIA SASK.,

For All Your Drug Needs go to a Drug Store where Stocks are fresh and prices right.
Prescriptions given our Special Attention
YOUR DRUGGIST —
PAUL'S DRUGS LTD.
Dean Paul BS.P. Clair Paul B.S.P.
PREECEVILLE, Sask. Phone 547-2020

Foam Lake Credit Union Ltd.
SAFETY DEPOSIT BOXES — MONEY ORDERS
TRAVELLERS CHEQUES — INSURED LOANS & SAVINGS
FOAM LAKE, Sask. Ph. 272-3344

Весеих Свят Христового Різдва
MacKENZIE FUNERAL HOME
N. G. Beaton — N. T. Beaton
J. D. Bristowe — G. Steele
763-8484 PRINCE, ALBERT, SASK.

Веселих Свят і Щасливого Нового Року!
B & B SERVICE
Bruce McKeen and Blake Campbell
SPEERS, SASK.

BORDER AGENCIES LTD.
Joe Parent and A. A. (Red) Bourassa
REAL ESTATE — RENTAL — INSURANCE
ESTEVAN, Sask. Phone 634-2647

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ХРИСТОВОГО РІЗДВА
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
ВСІМ ПРИЯТЕЛЯМ, ЗНАКОМИМ І ПОКУПЦЯМ
Українське Підприємство - ВИСИЛКА пачок в Україну
Walter's Dry Goods
341 - 20th Street W. SASKATOON, Sask., Canada
W. Sharko, власник

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
Val Berg's Men's Wear Ltd.
10125 - 102 St. Ph. 424-1371
Southgate 435-6470

Веселих свят!
Bonnie Doon Bowling Lanes
82 Ave. & 85 St.
Tel. 466-9047
EDMONTON, ALBERTA

Веселих свят
бажає
Newhouse Wholesale Ltd.
OF EDMONTON
Suppliers to your friendly "Solo" and "Hi Low" Food Stores Throughout Northern Alberta
14415 - 128 Ave. 454-1551

The Atlas Book Bindery (1961) Ltd.
488-1271
Bookbinding, Ruling
Looseleaf Systems, Gold Lettering, Map Mounting
10544 - 123 St. Edmonton

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
Raymond A. Lanouette
General Insurance Agency
16122 - 107A Avenue
Bus.: 489-6661 Res.: 489-5221
EDMONTON, ALTA.

For better shoe repairing —
Kenwards Shoe Repair Ltd.
Orthopedic Specialists
Noted for Quick Service
10045 101A Ave. 422-4265
EDMONTON 15, Alberta

With All Good Wishes
Silverwood Dairies, Limited
MILK, CREAM, BUTTER, ICE CREAM
Ph. 422-5151 109 St. & 102 Ave. EDMONTON, Alta.

Веселих Свят

бажає
MIDTOWNER MOTOR INN
100 AVE. & 105 ST.
CROMDALE HOTEL
81 ST. & 118 AVE.
ROSSLYN HOTEL
13620 - 97 ST.

Веселих свят Христового Різдва
і щасливого Нового Року!
складає
УПРАВА та ПРАЦІВНИКИ
The New
M & J Shell Service
USE YOUR CHARGEX
— Відтягання автомобілів — Направи —
— Винаймаємо трейлери —
МИ НІКОЛИ НЕ ЗАЧИНЕНІ
3520 - 118 Ave. Ph.: 477-6565
EDMONTON, ALBERTA

Веселих свят Христового Різдва
і щасливого Нового Року!
бажає
NORTH COTE DINNING LOUNGE
НОВИЙ, НАЙКРАЩИЙ РЕСТОРАН,
ДЕ МОЖНА СМАЧНО З'ЇСТИ
у McCAULEY PLAZA
Tel.: 424-6225
HOUSE OF HANRATTY
CATERING WITH ELEGANCE
14250 - 85 Avenue Phone: 488-1249
EDMONTON, ALBERTA

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
ВЕСЕЛИХ СВЯТ ХРИСТОВОГО РІЗДВА
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
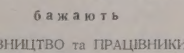
бажають
КЕРІВНИЦТВО та ПРАЦІВНИКИ
South Side Ornamental Iron Works Co. Ltd.
Існує 14 років.
Всяких порад уділяємо даром
7351 - 104 St. Ph.: 439-0801
EDMONTON, ALBERTA

В 100-РІЧЧЯ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

(Продовження з стор. 13)

ше й міцніше притягала до себе його немічне тіло. З нашого подвір'я він часто глядів на високий шпинтар на південному сході, де, на самому вершку гори, стояла гробниця з трунами його батьків, а в ній і місце для нього. Він їдко жартував: „Який я слабий, який кривий але до свого гробу я ще годен зайти."

І ось одного вечора щось затупотіло на великій галерії, що йшла від півночі вздовж нашого дому, і у вікнах кухні показалася висока постать Івана Споля, насправді Івана Дідуха, батьки якого мали свою садибу на полях між Русовом і Красностящями, звідси і його прізвисько. Від довгих років він був чи не найближчим приятелем мого батька в Русові. Небагатий селянин, з дещо жовтуватим обличчям і такими ж жовтуватими вусами, що звисали вниз, з довгим волоссям, пристриженим за прадавнім селянським звичаєм, що надавало його голові форми старогрецького гопліта з шоломом. Іван Дідух належав до рідкісної породи людей, що вносили в хату погідний настрій, впливали на всіх заспокойливо. Чомусь навіть і найбільше горе не було таким тяжким у його присутності.

По звичайному „Славайсу" і „Навіки слава!" Іван Дідух сів на кінці довгого стола, що займав одно з центральних місць у великій кухні, а батько на маленькій, але зручній лавочці, що була прибита до стін біля могутньої печі, збудованої на селянський кшталт, лише дещо вищої. Розмову, як і люди тепер, вони починали від погоди, а тоді один з них розказував новини. Того вечора почав Іван Споля:

— А чи пан чули, що Титену Николая Грицького найшли сегодни неживу перед вечером у попівській керници коло хаші.

Батько поблід, його руки й уста дрижали. Це самогубство, було, очевидно, продовженням постій н о ї живої історії роду Стефаників, яку мій батько описав у своїх „Басарабах". І хоч новеля була написана 1900 р., вона ніби ніколи не мала кінця. Стефаники чоловічого і жіночого роду були людьми делікатної психічної будови, їх нераз мучила депресія, особливо тоді, коли доля не була до них ласкавою. А доля Тетини, моєї кузинки в других, була понад міру трагічною. Чоловік її, Михайло Ленько, був жорстокий, знущався над нею, бив її, так, що вона частенько, нераз і в люту зиму, мусила втікати з дрібними дітьми. Письменник добре з н а в свою покійну племінницю, був на її весіллю, вона ж інколи приходила до вуйка Василя, щоб розповісти про своє горе, шукати поради. Цим разом не прийшла, здається, що знущання врешті її отруїло. Проте прадавній селянський закон вона добре знала: чоловіки мають право повститися, жінки мусять скакати у криницю. І вона скочила.

По кількох хвилинах гнітючої мовчанки батько сказав:

— Бідна-бідна, душа її заболіла.

І в глибокому болю він повторяв цю фразу і на наступний день і в день її похорону, на який він, хоч який хворий таки поїхав.

* * *

В другій половині травня 1936 р. Василь Стефаник востаннє поїхав до Львова. Лікарі, що його оглядали, між ними і найближчий його приятель, Вацлав Морачевський, дивувалися, що він ще живе, наказували зараз же везти його до Русова. Проте він не збирався їхати додому, він хотів ще полагодити деякі справи, хотів відвідати могилу свого молодого приятеля, Юрія Морачевського - Окуневського. Про смерть Юрка він довідався аж із майже тримісячним запізненням, 26 лютого 1936 р., коли в щоденнику „Діло" прочитав короткий лист Вацлава Морачевського, в якому цей дякував усім, хто, так чи інакше, висловив йому співчуття. Підписав він чого і я цитую, „у заздрому болю". Причина, чому ми закрили смерть Юрка Морачевського перед батьком, була проста, ми боялися катастрофи. Але він, як у житті, так і в тяжкій недузі, панував і над своїм тілом і над своїм оточенням. Довідавшись про смерть Юрка, що сталася ще 4 грудня 1935 р., він з жалем сказав до нас: „А на Юркову могилу я таки піду".

Д-р Лука Стефаник, улюблений а єдиний тоді ще живий брат письменника, — його вбило Гестапо в Лодзі в липні 1944 р. — розказував про цю візиту ось що:

— Юркова могила досить далеко від головного входу на Личаківськ и й цвинтар, який кілометер, а може, й більше. Ми приїхали фіякром, але на самий цвинтар не можна було і-хати повозкою, тому ми мусили йти пішки. Це була чи не найдовша і найтяжча дорога в моєму житті. Я схопив Василя за лівий бік, в правій руці він тримав грубу дубову палицю. Так ми почали мандрівку, що дуже нагадала мені його нарис „Дорога". Василь тяжко дихав, ледве тягнув за собою ноги, уста його посинілі, потом вкрилося жовте обличчя. Кож н и х десять кроків він сідав, майже лягав на зустрічні могили, ледве ловлячи повітря. Я чув, як тяжко, ніби великий дзвін, стугоніло його серце. Коли я пробував переконувати його, що нам треба повертатися назад, що цієї мандрів він не видержить, він скрикував: „Ні, ніколи! Навіть аби я здох то до Юрка я ще дійду." І він йшов, спотикався, падав, відпочивав і йшов далі. Нарешті ми дійшли. Василь випростувався над ще невпорядкованою могилою, покритою жовтим дрібним піском і порохом. Потім схилився вниз, зачерпнув, як води, долонею того піску і поніс угору, розсипаючи його по плащі і тоді убранні жовтими слідами. А донісши трохи до уст, поцілував, тоді його уста поживтіли.

* * *

Небагато років минуло з того часу, коли Василь Стефаник ходив по білому світі, проте ледве чи впізнав би він свій „біленький палац", — так у нарисі „Роса" він назвав свою хату, — свій Русів, свою Україну. Коли ж цього року український народ в Україні і на еміграції відзначує, як уміє і може, сторіччя з дня його народин, то свято це сумне, трагічне. Українську літературу й українськ и х письменників запряжено в тяжкі московські в о з и, щоб знищувати українську культуру, знищувати самобутність українського народу, виривати йому з уст його язик, його рідну українську мову. Ще трагічніше те, що й мертвих велетнів української історії і культури теж запряжено в московські вози, що й їх заставляють знищувати їх власний народ, їх власну мову, ту мову, якою говорило їх серце, якою написані їх твори. Це макабричне, нечуване в світі явище, щоб мертвих діячів культури, письменників і поетів примушувати кінчити своє духове життя самогубством. Дуже тяжко бо уявити собі, щоб Шекспірові твори заставити знищувати англійську мову, Бальзакові твори — французьку мову, твори Гете — німецьку чи Дантові твори — італійську мову. Саме таке несамовите явище можна спостерігати в Україні. Шевченків „Кобзар" цензурують, його ідеї і саме його мученичє життя подають у такому насвітленні, що, мовляв, його найбільшим бажанням було, щоб загинула українська мова, зник з лиця землі український народ, щоб вічно жив у могутності і славі російський народ, російська мова і культура. Це стосується і до Івана Франка, і до Лесі Українки, і до Михайла Коцюбинського, це стосується врешті до всіх представників української літератури, не виключаючи — Василя Стефаника. Коли ж хто навний скаже, що в Україні їм будують пам'ятники, що навіть Василеві Стефаникові побудували пам'ятник в його рідному Русові та в столиці Західної України Львові, то я хочу сказати ось що: Коли б навіть Шевченкові, Франкові, Лесі Українці побудували стільки пам'ятників, скільки колись було в Україні хрестів на роздоріжжях, а

(Закінчення на стор. 15)

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
LEO AYOTTE AGENCIES LTD.
GENERAL INSURANCE
Telephone 422-2912
10008 - 109th Street
La Survivance Bldg.
EDMONTON, Alberta

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
from
Smith Bros.
Equipment Limited
International Harvester Farm and Industrial Equipment
SALES & RENTALS
7828 104 St. 439-2071
EDMONTON, Alberta

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
ARTIC SERVICE Station Ltd.
12808 Fort Road 476-2212
EDMONTON, Alberta

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ХРИСТОВОГО РІЗДВА
бажає
КЕРІВНИЦТВО ТА ПРАЦІВНИКИ
продажа мистецьких виборів і оправа образів
T. H. MORGAN LTD.
11024 - 127 Street Tel.: 455-4950
EDMONTON, Alberta

Веселих свят і щасливого Нового року!
ACADEMY FLOWERS & GIFTS
Phone: 452-3388
10752 - 124 St., Edmonton
John KOZAK & Stella KOZAK

MERRY CHRISTMAS
Continental TV
454-4245, 474-4443
Day and night service
12803 126 St.
EDMONTON, Alberta

Веселих свят!
Wright Denture Clinic
104 Westmount Shoppers Park
Bus. 454-2222
EDMONTON, Alberta

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ХРИСТОВОГО РІЗДВА
ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
MAYFAIR DRUG LTD.
Відкрита щодня до год. 11-ої вночі.
Дарова достава в день і в ночі.
10805 - Jasper Avenue Ph.: 429-5776
EDMONTON, Alberta

Веселих Свят і Щасливого Нового Року
ВСІМ УКРАЇНСЬКИМ НАШИМ ПРИЯТЕЛЯМ
та щирий привіт, як прийдете до нас,
складає
EDMONTON STEAM BATH
НОВИЙ КЕРІВНИК Іван ЄЛАСКИЙ та працівники
9608 - 101A Avenue Phone: 424-1451
EDMONTON, ALBERTA

Веселих Свят і Щасливого Нового Року
бажає
RATSKELLER
Beer Garden & Restaurant
RUDY & STAFF
Ми доставляємо до домів смачні страви
10025 - 106 Street Phone: 424-5874
EDMONTON, ALBERTA

Веселих свят і щасливого Нового Року
від
п. Калдера та працівників
FIFTH AVE. PRODUCE CO. LTD.
10220 - 105 Avenue Phone: 422-5564
EDMONTON, ALBERTA

Веселих Свят та щасливого Нового Року
бажають
всім своїм кустомерам та приятелям
NU-WAY
Cleaners and Shirt Service
10530 - 82 Avenue Phone: 433-5115
EDMONTON, ALBERTA

Веселих Свят і Щасливого Нового Року
ВРАЗ ІЗ ПОДЯКОЮ ЗА ДОСТАВУ ДО НАС
ВАШИХ ПРОДУКТІВ
складає
SOUTH EDMONTON PRODUCE CO.
Eddie ZIPPER, president
10139 - 82 Avenue Phone: 433-1808
EDMONTON, ALBERTA

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
From the Management and Staff of
Credit Union Federation of Alberta
Representing the Credit Unions in the Province of Alberta
1410 - 1st. S.W. CALGARY, ALBERTA Phone 269-5505
10130 - 107th Ave., EDMONTON, ALBERTA Phone 429-3471

Христос раждається!
Fritz Plumbing Co. Ltd.
AND STAFF
TO ALL OUR FRIENDS AND CUSTOMERS
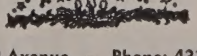
10003 - 69 Avenue — Phone: 433-3124
Don't Have Fits — Get Fritz
Edmonton, Alberta